

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.
Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.
Helyben előfizethet: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben
Egyes szám ára 5 kr. o. é.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautó szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, telj. a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urinca 13. Lang et Schwarz, Fördőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
Nyitlér sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re. Megjelen naponként egész nagy ívén.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.
Félévre 6 frt. o. é. Évnegyedre 3 „ „ „
Az előfizetések egyenlően a szerkesztőség-hez küldendők be.

Az előfizetés minden hó 1 és 15-kétől megújítható.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Kolozsvár, 1873. aug. 13.

Valami halálatlanabb pálya nincs a politikánál, különösen a holt idényben; ha nincs más tárgy, jó a persa sah-ot is elővinni a megbeszélgetés színterére.

Hetek óta megszoktuk volt a vastag betűs vezércikket élén a királyok királya nevét látni, különösen a lajtántuli sajtóban, mely a fantasticus leírások tekintetében ritkítja párját széles e világon. Egérből elefántot, szunyogból legyet, sast csinálni nagyon értenek a mi szomszédaink, tapasztaltuk több ízben ezt, jó magunkon is; hálát tárgy vala tehát a sahnak Bécsben mulatása, hogy merész röptű képzelődésüket új meg új jelenetekkel gazdagítsák. Aztán elmondának hihetetlenebbnél hihetlenebb dolgokat, melyek alkalmasak egy lapotlételnek, mint az olvasó kedélye szórakoztatására.

Hogy Nass-re-din egy telivér desposta, oly ország fia, hová a nyugati ivilisatio még nem kapott bebocsátási engedélyt; hogy a persa nép még most is inkább csüng, — mint az ázsiai népek egyik tagja, — a keleti tündérmesék elbájoló honán, mely a képzelemnek szabadjátékot, a kedélynek gyors fellángolást enged, mint a nyugot civilizatio realis irányán, mely inkább a hideg, számító észdolga, — minderrőlmit sem akartak tudni ami szomszédaink, nekik elég volt az, hogy a sah és kísérete udvariati, miveletlen, az illem szabályaiban járatlan volt. Pedig meggondolhatnák, hogy a mivelttség, cultura nem oly fogalmak, mit a légből eltanulni lehessen, surlódás, érintkezés egyedüli terjesztő közege.

Meglehet, hogy Nassre-din Európát térképéből s az itt uralkodó viszonyokat tárgyzó könyvekből olvasgatva ismerni tanulta; de ez még nem maga az élet, a közvetlen szemlélet.

Ismertünk egy olyan embert, ki felfogadta, hogy addig nem megyen a vízbe, míg uszni meg nem tanult, — természetesen nem is tanult meg soha. Nass-re-din nem tett így. Természetes esze megsugta, hogy neki közvetlenül érintkeznie kell a nyugattal, hogy annak intézményeit, miveltségbeni előhaladását megismerje, hogy az itt szerzett tapasztalatokat hazájában is érvényesítse; s mert az első látogatás alkalmával nem volt elég salinfähig (nagy szó) annyi mindenféle epithetont ragasztott rá, hogy összeroskadna a nagy teher alatt, ha ugyan tudna valamit róla.

Feltűnt egy udvari ebéd alkalmával, hogy egy bizonyos ételből kétszer is vett. Hallatlan casus! Komoly megsértése az illem szabályainak! Egy pár percetel mindig később jelent meg a közhelyeken, mint a hogy az előleges programm megszabta. Nagy melegség! Hanem mondunk mi egyet; a közel-mulból egy eseményt említünk fel, hisszük

hogy az minden magyar embernek még élénk emlékében él.

Gizella főherceggasszony menyegzője alkalmával Magyarország képviselőit egy zugba szorította össze az előzékegy fődvármesteri hivatal. Hát ez mi volt? Nem akarunk reprimálni, hisz ő felsége is kifejezte legmagasabb rosszallását e tény felett, csak arra akartunk utalni, hogy itt nem az illem szabályai voltak megsértve, hanem ennél sokkal több.

Kár volt tehát a bécsi lapoknak játékot űzni egy fejedelemmel és kísérete szokásaival, életmódjával, vallásos érzetével, hisz mindezek náluk második természeté váltak; idő kell, még a miveltbeknek is a szokások abbahagyására, sokat kell látni, tapasztalni, míg az európai formák felvételére megérnek. Egyáltalában a mivelttség nem olyan mint Minerva, hogy kész pánczéltottan ugorjék elő. Nass-re-dinnek azon elhatározása, mely őt Európa beutazására birta, már magában tiszteletre méltó tény — ezt kell vala a journalistának európaszerte méltányolni.

Legujabb táviratok.

Bécs, augusztus 12. Ő Felsége holnap Ischlbe utazik, honnan valószínűleg csak 28-án térend vissza.

Belgrád, aug. 12. Mollináry tbc, ki szakemberek kíséretében a Száva szabályozási terveinek előkészítési céljából a folyó partvidékét beutazza, holnapután Zimonyba érkezik.

Bécs, augusztus 12. A mezőgazdasági congressus D. rn előadó indítványára következő határozatot hozott: Az egyenlő végpontokkal való vasuti sinutak lerakása nélkülözhetőbb lesz, ha sikerülni fog, a versenyt ugyanazon sinuton előidézni; a vasutak elvi reformjához szükséges a szállítási üzletnek a fontartástól és felügyeltől való elkülönítése. A legegyszerűbb mód a versenyt előidézni az áruforgalomban: az Elsass-Lotharingiában fenálló koosi-tér és collo-tarif behozatala. Továbbá törekedni kell a haladás érdekében a sinutakon való forgalmi szabadságra.

Madrid, aug. 11. Contreras 2000 emberrel és két ágyúval Madrid felé vonult; a kormány 1000 embert küldött Contreras ellen, kik azt megrohanták, s seregét teljesen tönkretették. 400 felkelő, ágyuk és számos hadiszter foglaltatott el. Reménylik, hogy Contreras is el fog fogadni törzskarával együtt.

Madrid, aug. 11. A „Friedrich Carl“ fregáta Malagába érkezett, miután az „Almansa“ és „Victoria“ hajók feletti felügyeletet, az angol hajókra bizta. Azt állítják, hogy Martos és Sagasta kibécsülték a miniszteriummal. A miniszterium elhatározta, hogy a cortes azon kívánságát, miszerint a legutóbbi fölkelésben résztvevő személyeknek amnestia adassék, visszautasítja. Don Carlos, beleegyezése dacára az északi vasuton való forgalom helyreállítása lehetetlen, mert a bandák éjszakai engedelmeskednek Don Carlosnak. A cortesben megkezdődtek az alkotmány feletti viták. Leon erőlyesen ellenzi a szövetséges államot, mint a mely a középkorhoz és a feudális rendszerhez való visszatérés lenne.

A cholera óvszere és gyógyítása.

Egy szakembertől.
(Vége.)

Előadott eljárásunk a székelések stadiumában még kielégítő, csakhogy sokkal hidegebb vizet kell alkalmaznunk, — az idegekre irányzott erősebb hatás és ellenhatás elérése végett.

Sokszor a körülményekhez képest, jeges vízbe mártott, de jól kifacsart lepedőkön kell véghez vintünk a dörzsölést. Ilyenkor az üllő-fürdő hőmérséke is egész az 5°-ig leszállítható.

Igen makacs bajoknál a haskörök helyett épen jeges borogatásokat is kell az altestre alkalmazni.

Lapunk jövő száma a mai szent ünnep miatt vasárnap jelenik meg.

mazni, a mi egy híres orvos (Niemeyer) állítása szerint a gyomormenés és hányás megállítására hathatósabb az opiumnál és egyéb szereknél. Ez eljárás helyessége — a nevezetesen kívül — még sok más tekintély nyilatkozata által is megerősítetett.

Két, három, sőt négy segéd által együttesen, vagy fölaltva eszközöl, fölőrai erőlyes és erőteljes dörzsölés majd nedves, majd száraz lepedőn át, továbbá hideg üllő fürdők, s esetleg a hideg fürdőben is megejtett dörzsölések bizonyára jobbra fordítandják a beteg állapotát.

Ezen eljárás mindaddig folytatandó, míg a gyomormenés és hányás meg nem szűnik, vagy legalább le nem csillapodik; a míg a környi részek föl nem melegednek, a göröcsök el nem múlnak; a míg az ütérzés a tapintható edényekben érezhetőbbé és erőteljesebbé nem válik, szóval: a míg a betegség veszélyes tünetei el nem enyésznek.

Ilyenkor főfigyelmünket arra fordítjuk, hogy a bőrt az erős dörzsölés által valamiképp föl ne sebezünk, s meg ne sértsük. E bajt könnyen kiküldhetjük az által, hogy a lepedőt szorosan a testre illesztjük, és nem a lepedővel, hanem a lepedőn keresztül végeztetjük a dörzsölést.

A miért mi a fennebbiekben, a cholera gyógykezelésénél, a külső szerekek, jelesen pedig a dörzsöléseknek oly nagy fontosságot tulajdonunk, azért még nem ellenkezőnk sem az uralkodó nézetekkel, sem a divatos szokásokkal.

Hiszen a tapasztalt orvosok eddig is alkalmaztak s alkalmaznak még mai is, és pedig belső gyórszereket mellett is bőrizgató dörzsöléseket, mustárt, sőt nem egy rendelt közölők meg borongatót és még furdót is. Legtöbbször bevallják, hogy a cholera azon fokán, mikor a beteg fázis s elájultnak látszik, a belből kifelé fölszivódás többé már nem történhetik. Innen van, hogy sokan a bőr alá lövelésekkel igyekeznek a betegségre hatni, mióta Goldbaum és Oser ki nutatták hogy a bőr alatti sejtszövet után az imént jelzett stadiumban is történhet fölszivódás. Az ily módon belővelt szerek célja is csak az, hogy az idegekre és edényekre hassanak; de a körfolyamat lényegére már ezek sem hathatnak, hisz ennek lényegét senki sem ismeri, s azért nem is tudjuk, hogy mivel lehetne a kórananyag közvetlenül hatni?

De az edényekre és idegekre, az aránytalan vérelosztásra és mozgásra s az edényrendszer megváltozott feszültségére mi sem hathat erőlyesebben, mint az izgató hideg és jól szabályozott dörzsölés.

A kik a hideg jótékony hatását egy különben is hőhiányban nyilatkozó betegségre nézve lehetlenségnek tartják, azok a tényállás viszonyait föllötte hiányosan s egyoldalulag veszik számba.

Már Makenzie kimutatta, hogy a fázis állapotában a hőmérsék csak a test felszínén csökken, míg annak belsejében — a végbélben — lett hőmérsék arról tanuskodnak, hogy itt a hő a rendesnél 1—2 fokkal nagyobb. Chariot a végbél hőmérsékét, az imént lelt stadiumban, a rendesnél szintén sokkal nagyobbban találta. Ugyanezt bizonyítják, Güterbock és Bondier is, a miből Friedländer a vér rendellenes eloszlására vont oly következtetést, a melyet a legujabb kísérletek kétségkívül tettek. Güterbock és Oser pedig arról tudósítanak, hogy a hőnél és a végbél hőmérséke között a különbség 3-7° C-ra hágat, és pedig a nagyobb hőfokot az utóbbi részére számítva be.

Ha meggondoljuk továbbá azt, hogy Winteritz legujabb vizsgálatai kétszegtelené tettek, miszerint a bőr erőteljes izgatása — hideg, vagy dörzsölés által — a belső szervek hőmérsékét alább szállítja, a környi részeket pedig emlei, amit valószínűleg a vér megoszlásának egyenlőtlensége okoz, a mennyiben az a belső szervektől elvonatik és a környékiek felé tereltek; (und der Peripherie zugeführt wird) ury könnyen megfoghatjuk, hogy az általunk követett eljárás után a cholera által megzavart emésztési föltételeket, a mint azokat Eulenberg és mások kör- és bonczani vizsgálatai alapján főnnebb föllejtettük, jótékonyan helyreállíthatjuk és a rendes viszonyokat megközelítő állapotba hozhatjuk. Ezen egyetlen egy szempont is elégséges lehetne észszerű eljárásunk igazolására. De mi cholera gyógmódunkat ezzel még nem végeztük be.

Legtöbbször a hidegségre, vagy a cholera

rohamra beállani szokott izzadást igen jó jelnek tartja, sőt némelyek a betegség kedvező forduló pontjának tartják. Megtörtént, hogy némely járvány a mely a choleraival egyidejűleg lépett föl, gyenge izzadásban mutatta ki erejét, és állítják, hogy mindazok, a kiket e járvány ért, a cholera pusztítása ellen mintegy meg voltak védve.

Néhány szerző e tapasztalatokat arra magyarázza, hogy a cholera-méreg a bőrön is kiválik.

S valóban a cholera járványban szerzett tapasztalatok is igazolják, hogy a betegséget a gyomormenés elállítása után, egy hatalmas izzasztó szer alkalmazása által gyógyulásra lehet vezetni.

Már pedig — a mi nézetünk szerint — az izzadás előhozására, a hidegre és a mechanikai izgalomra vérdussá vált bőr a legalkalmasabb. Azért ajánljuk is betegünknek, hogy ha a dörzsölés és a hideg fürdő már fölmelegedtek, pakoltassák be magukat száraz vagy nedves pólýákba, *) hogy ezekben kellőleg kiizzadjanak. Hosszu azon analógiák sora, melyek ezen eljárás hasznosságát bizonyítják.

Mi csak egy pár példát idézünk ezekből.

Az indiánokról beszélük, hogy ők a mérges kigyóktól megharapott földieiket óráig csaphodják ostonnal, és addig kergetik ide s tova, a míg becsületesen ki nem izzadnak. Mindezt csak azért, hogy a mérgezés ronó hatását ellensúlyozzák. Ez esetben a kigyóméreg a bőrön át, valószínűleg a verejétekkel együtt takarodik ki.

Nem történhetnék-e ez meg, hasonló módon, magával az állítólagos cholera-méreggel is? S csak után nem tarthatjuk-e valószínűnek, sőt igaznak, a mit Dr. Tian a török cholera-járványról mond, hogy t. i. Hussein Bei egy néhány száz beteget akent gyógyított meg, hogy őket a fázis stadiumában, egyenkint egy — egy akó hideg vízzel öntette le, aztán gyapjú pokróczokba takartatta; a mire bajuk jobbra fordult. Vagy kérdjük: ki tarthatja jogosan tulzásoknak azon meghitt helyekről vett köléseket, a melyek szerint Priessnitz gyógykezelése alatt — több egymásra következő járvány idején — számtalan beteg közül egyetlen egy sem halt el?

Vagy hát talán csak azért, mert vízkuráról van szó, már azt se higgyük el van der Deckennek, hogy 130 cholera esetből, a melyek Gräfenbergben és környékén fordultak elő, egyetlen egy sem végződött halállal, pedig mindenkinél vízgóymód volt alkalmazva? Bizony az indokolatlan kételyek örökös hangoztatása, s az ő-zinte szívbeli erredő jó tanácsnak hideg elutastása helyett, jobb lenne az illetőknek ezen gyógmódot, a mely — úgy hisszük — az előre bocsátottak után csak nem látszik többé merő esztelenesnek, méltó vizsgálat és próba alávetni!

De térjünk tárgyunkra.

Gyakran megkísérlették a beteg olthatatlan szomját csillapítani és egyszersmind a szervezetnek a bő székelések okozta vízhiányán akkép segíteni, hogy abba a legkülönbözőbb italokat öntötték; de hasztalan. Erre a székelések, de főleg a hányások csak annál gyakoribbak lesznek, a víz a vérbe nem juthat, minthogy a fölszivódás a belekből kifelé teljesen megakad. Mind a mellett mi is megengedjük a betegnek, hogy időközönként — a gyógykezelés tartama alatt — kevés jó friss hideg vizet ihassék.

Vannak esetek, midőn a szívverés szerfelett lassu, a környi részek igen hidegek, és a hányás csillapíthatatlan; ilyenkor rummal, cognakkal vagy arrakkal elegyített sodavizet adhatunk a betegnek, többször ismételve, de mindig csak kis adagokban. Ilyenkor a hol a körülmények megengedik, a valódi és jól pszegő Champagner is jó zollagálatot tehet.

Ezek alkalmazásáért azonban ellenfeleink ve-

lünk szemben nem hozhatják föl azt, hogy hát itt

mi is csak a belekből kifelé induló fölszivódásokra

számítunk.

Mert ha gyógmódunk kellő hatással van a bűre; — a mint hogy azzal is kell lennie — ha a bőr a hidegre és a mechanikai izgalomra vérdusá lesz; ha a vér a belek tájáról a környi részek felé valóban elvezettetik, úgy a nyomás az altestnek a

*) A beteget a végbél egy hideg vízbe mártott és jól kifacsart lepedővel betárolt gyapjú pokróczba takartatik, ekkor a lepedőbe s aztán a gyapjú pokróczba jó szorosan begöngyölítük, így aztán lekötük, s végül annymivel vagy paplányokkal rakják be, hogy egészen felmelegedhessék.

vérel előbbi teltségig eltelt edényeiben bizonyosan szűnni fog.

A mi rendszerünk szerint ugyanis, az altestben volt előbbi nagy nyomás, és az ottani edényfalak petyhedsége mozdította elő a bélbe való nagy mérvű elválasztást, s mintegy ezek okozták a gyomormenést, s a cholera-szerűeket; de a megtett műveletek után már a legfinomabb hajszálédények nemleges nyomása a folyadékoknak a belből való fölvetelét, az az a kifelé való fölszívódást, éppen könnyíti és lehetővé teszi. S e szerint ténylegesen be van bizonyítva, hogy a vizgyógy mód, a mely rendes viszonyok között is elősegíti a fölszívódást, a cholera betegre is üdvös hatása. Ezért a vizkúrának a közönséges orvosi gyógykezeléssel való helyes összeköttetése, emez utóbbi gyógy módnak is csak előnyére ütne ki.

Magától érteődik, hogy azon betegeknek, a kik jéghidegek, a kiknek szíve alig ver, a kikben a legerélyesebb a legkövetkezetesebb dörzsölések sem biztosítják a kívánt eredményt, a közvetlen meleg közlés — egyszerű borszesz lámpákkal könnyen előállítható gőzfürdők*) által, vagy — más körülmények között — nedves bepolyázások által lesz eszközölhető. Az első mód szerinti eljárás mindenesetre kedvezőbb és szerencsésebb és megvagyunk győződve, hogy vele igen veszélyes esetekben is meglepő eredményt fognak felmutathatni.

A már javulás felé közelgő állapot (Reactionsstadium) gyógykezelésére, a mely számtalan és az egyéniség szerint változó különféleseket mutat, általános értékű szabályt nem állíthatunk föl, hasonlóképpen a cholera diatetikájára nézve sem, a melyet legfőképpen az általános elfogadott elvek szerint szabályozhatunk.

Német szó Magyarországról.

Nyílt szívű, méltányos, minden bizelgés nélküli cikket közöl az „A. allg. Ztg.“ Magyarországról, melyet bő kivonatban azért sietünk reprodukálni, mert még nem sokszor volt alkalmunk, e lapnak róla mondott véleménye fölött örvendeni.

E cikk a nemzetközi jurynek Pesten mulatását írja le, — s német részről hallatván elismerését, leghűbb fokmérője lehet azon hatásnak, melyet Magyarország a jurorkban képviselt művelt világra tett, s melynek eredménye Pest városának el nem övülő érdemét szerzett.

Hogy Magyarország szép — így kezdődik a cikk, — némely részében festői ország, mind tudjuk; hogy Isten leggazdagabb áldásait árasztja ez országra, az iskolás gyermekek első földrajzi leckeikben megtanulják; hogy a magyar híres vendégszeretetéről, az is régi dolog; de hogy Magyarország függetlensége aránylag rövid éveiben oly óriási előhaladásokat tett, hogy a bécsi közkiállításán általános bámulatot keltett, azt nem mindenki tudja, s igen tapintatos gyöngéd eljárás volt a magyaroktól, hogy országuk fővárosának megtekintésére ezen meghívást azon pontra határozták, midőn a jury-testület munkáit már majd teljesen befejezték s ítéleteiket kimondták. Ha az Acte de politesse előbb történik, a magyarophagok, a dühöngő magyarfalók e barátságos meghívásban a lekenyerezés egy nemét látták, s az egészet mint ad captandam benevolentiam szánt reclameot kárhoztatták volna. A ki Magyarországot tevékenységét az utolsó évtized alatt a nemzetgazdaság s a tudomány minden ágában, a ki iskoláik berendezését, statisztikai munkálataikat, értelmes gondoskodásukat azon darabnyi tengerpart iránt, mely szent István koronájának jutott, tanulmányozhatta, kell, hogy bámulja ez észszerű haladást, s hogy ez országnak a legnagyobb szerű jövőt jósálja. Ily nyilatkozatokat lehetett már a jury üléseiben hallani, s idegenek, franciák, angolok, oroszok, kik mint jurorok a gunyos mosoly egy bizonyos nemével fogtak bírálati munkájukhoz, befejeztére egészen megtértek s örültek, hogy midőn már véleményök a magyarok részére tért, alkalmuk nyílt az országot és népet Budapest meghívása folytán személyesen ismerhetni.

A kirándulásban — írja továbbá — nagyobb részt külföldiek vettek részt. Nők is szép számmal voltak képviselve. Magasztalólag ír a dunai utról Pestig; Pozsonyt, Esztergomot, Marost, Vácot költői szép pontoknak festi. Kiemeli, hogy éppen napalkonyatkor értek Pestre.

„Nem akarjuk Pestnek szépségét bővebben festeni. Mindnyájan tudjuk hogy Pest egyik leg-szebb pontja Európának. Hanem ez az ősök érdeme, kik Pestet székhelyül választották. De ha igazságosak akarunk lenni, be kell ismernünk, hogy Pest egyike a legbámulatosabb haladási műveknek, melyhez Buda csak a staffageot szolgáltatja. Budán fű hajt ki a kövezeten, és ha a vár erődítményeit le nem bontják, ha nem teszik lehetővé, hogy Buda a Svábhegy felé terjedhessen, akkor Buda szomorúan el fog maradni. Mig Pesten minden él, pezsgés és mozog, addig Budán halotti csend uralkodik.

*) Az ilyen gőzfürdő ennyiből áll: Egy fürdő szék alá borszesz lámpát helyezünk, e fölé egy vaslábra vizet telt csészét; a beteg óvatosan a székre ül és a fej ki-vételével gyapjúpokróczba takarítatik.

Havasról azt írja, hogy 27° melegben „két bundában“ fogadta őket, s hogy ő, e szeretetreméltó, kifárasztatlan figyelmes és barátságos ur látszott — önkényt vagy nemzeti kívánság folytán — arra kárhoztatva lenni, hogy drága mentében, magas száru csizmában, kardosan és kálpagosan daczoljon a nap sugaraival. Ennek kapcsában megjegyzi, hogy a magyarokból minden művelődésük dacára nem párolgott még el a nemzetiségi hivalkodás, s e tekintetben egész Európában csak a horvát és a lengyel nemzet hasonló még hozzá. A többi mind frakkban jár és fehér nyakkendőt visel. Még az ázsiai japáni is.

Ezután következik az ünnepély részletes leírása. Mindenről kedves reminiscenciákban emlékezik. A miniszterelnöki estélyt magasztalja s a minisztereket mint fölötté udvarias embereket rajzolja. A köztárgyhídat is fölötté dicsőreli írja le, s fölemlíti, miszerint egy amerikai elszáadt arra, hogy a levágott állatok hulladékait a Dunába dobja a helyett, hogy azt is hasznosítanák. A bankettek különösen kielégítették. S a bucsu-estélyről az „Európa“-vendéglőben részletes képet ad, aztán így folytatja:

„Ha e kellemes élményekre nyugodtan visszatérünk, nagy társadalmi jelentőséget kell hogy tulajdonítsunk annak. Nem közönséges ünnep volt ez, mióta Magyarország a koronázástól kezdve nem egyet tudott jól színre hozni, — ez volt talán az első, nemzetközi ünnep, melyet Magyarország léte óta adott, s oly méltóságteljesen, szívélyesen, jól fölfogva valósított. S e szempontból nagy jelentősége van. A magyarok maguk alig ítélik meg, a halás, jól ellátott, jól tartott közönség csak hízgeléseket mondhatott nekik, de a távol álló, kinek alkalmá volt a külföldiek ítéleteit most, miután már az országot és népet látták, hallani, az a magyaroknak csak gratulálhat. Ők megmutatták, hogy — nemzeti túlságoktól menten — magukat a világ legműveltebb népeivel egy színvonalra tudják helyezni. Előre magyarok! — így végződik a cikk — bennetek megvan az anyag, hogy a haladás pályáján a többieket elérjétek, s nekem még mindig fölémben szonganak egy finom műveltségű württembergi szavai, ki a diszlokómán mellettem ült, s a vendéglátók finom maníerjait, kik őt figyelmességeikkel elharmozták, dicsőre, így szót: én e népet nem azért bámulom, mert ennünk s innunk adnak, hanem jó szokásaikért, előzékenységekért, eszélyes beszédükért és szívélyes áldozatkészségükért. — Igen a mi vén Schillerünknek igaza van:

„Adel gibt's auch in der sittlichen Welt; gemeine Naturen Zahlen mit dem, was sie thun, edle mit dem, was sie sind.“

S a magyarok Pesten úgy jártak el, a hogy ő a nemeseiről mondja:

B. Gy. ur reflexiójára. *)

„Ne beszéljünk versben.“ Ezt őn mondja „reflexiója“ elején, s még is a végén azt parancsolja, hogy: „erre faragjak kádencziát.“

Ne gondolja, hogy a kádencziafaragás valami nagy megerőtetésbe kerül. Nem monopolium az, hogy csak egyedül őn kezelhesse.

Igaz! Őn „jó szándékkal ösztönző ékes rigmusokban“ irt; én rigmusai ékessége ellen nem is tettem kifogást. De, hogy az én „válaszom“ rigmusai oly „éktelenek“ volnának, hogy kholerikus göröcsökkel fenyegetsenek, annak megítélésében még mások is illetékesek. Döntőn az ilyenek ítélete!

Hogy őn a lantnak avatott és gyakorlott kezelője, azt én nem most tudtam meg. Tiszteletem szép munkái után nem is vontam meg soha személyétől. Csak annyiban hibáztam, hogy nem jutottam azon következtetésre, miszerint az őn közelében nekem kádencziákat faragom nem szabad!

Veres Gergelyt megszánta paripájával együtt s meghívta ebédre; s engem — kezeügyében levén — a „hízgelkedő, szánakozó, renyekedő Csaszlanból“ ide hányódott — vetődött cseh komával állít egy vonalra...

E hasonlításért jogom volna legalább is annyira érzékenykedni, mint B. ur csupán azért, mert én is „kádencziákat merem faragni.“ És hogy történetesen, midőn ő a jövőre nézve szép és általam is helyeselt tanácsokat osztogat véreinek, én elég vakmerő voltam a magas kormány figyelmét arra hívni fel, hogy: e népet a jeleninségből ragadják ki, módot nyújtván a megélhetésre.

Oly csekély nézeteltérés, miszerint B. Gy. urnak kár volt sohajtásaimat személyére irányított gunyak venni, s a „reflexióra“ tinitát vesztetgetni. Gunyolódni eszemágában sem volt.

De térjünk a dologra.

Igaza van önnek, hogy „ha az őn tanácsa“, s főképp annak gyakorlati követése előzte volna meg Csik helyzetét, most nem szorulna a borsos árpa korpájára; legalább az nem: ki tanácsait követte volna.

En is tudnék nem 20—25, hanem 40—50 családot falumból felszámlálni, melynek gyermekei, hanem is mind „urfiassabban“, de legalább úgy járhattak volna iskolába, mint én.

*) E válasszal a vitát befejeztetnek tekintjük. Szerk.

Hanem itt egy kissé distingváljunk élesebben; mert: qui bene distingvit, bene docet.

Ha a számításban visszamegyünk az őn által említett 30 évvel, mindjárt rájövünk a dolog nyitjára.

Akkor még fennállott a „primorok“, „primipilusok“, „pixidariusok“ és „jobbágiones“ féle osztályzat.

A primor taníttatta gyermekét, mert módja volt benne. A jobbágyságot neki dolgozták. E mellett kiváltságos osztályhoz tartozván, születésénél fogva „ur“ volt. Az urnak pedig szégyen lett volna tudatlannak lennie!

A „primipilus“ és „pixidarius“ szintén taníttatta gyermekét, főképp mióta állandó fegyver viselésre kényszerítették; mert a katonai iskolába beparancsolták.

De a jobbágy osztály gyermeke csak az iskola mellett, vagy előtt járt el.

1848-ban ezen osztályzatok közt a válaszfal ledőlt!

A volt kiváltságos osztály nagy részének az urbériség megszüntetése után is maradt annyi vagyona, hogy gyermekeit taníttatni módjában állott. Fennmaradt benne a nemes értelemben vett „urhatnám“ érzés az iskoláztatási hajlam is.

A volt fegyverviselő osztály az előtt nagy részét kényszerűségből taníttatta gyermekeit, de az iskoláztatási hajlam ebbe is idővel belenőtt: s ha módja volt hozzá, a nagyobb költség és a kormány által megnevezett körülmények vagy is folytonos elszegényedése dacára, a legnehezebb időkből is szép számmal taníttatta gyermekeit: úgy, hogy:

azon 30 év óta, hogy B. ur Csikot nem látta, a tanult és képzett emberek oly contingensét állította az ki, hogy midőn az új alkotmányos aera alatt közigazgatási, törvényke- és más minden-nemű hivatalait rendezte, Csik saját szülőitől minden hivatalnoki állást betöltött; a nélkül, hogy a Bach lovagokból csak egyet is átültetett volna.

Ezt, mint: a magyar állam területén egyetlen esetet, akkoriban a balpárt tekintélyesebb közlönyei is elismeréssel konstataáltak. És mennyi jutott s jut még más távolabb vidékekre is, ki a királyi táblaig, Kolozsvárig sőt tovább?!

Egyedül a volt jobbágy osztály idegenkedett az iskolától egy ideig. Azonban, mikor látta, hogy a katonaszkodás és más közterhek viselésébe belejutott; — mikor belátta, hogy a ki tanul, abból még ur is lehet; mikor belátta, hogy az ő gyermeke sincs többé a föld göröngyéhez kárhoztatva, s ha tanul, s jeles előhaladást tesz, éppen úgy, mint más osztály gyermeke akár egyházi, akár civil pályára léphet s a katonaszkodás mumusa nem ijeszti: akkor azok közül is a módosabbak kezdék gyermekeiket iskoláztatni. Pedig a volt jobbágyság között sok módos család van.

Hogy „rendes viszonyok“ s több „jóakarát“ mellett még 2—3-or annyi gyermek járhatna minden „közönségből“ iskolába, mint a mennyi jár, nem tagadom!... De a rendes viszonyokat kell mindenképp megteremtetni!... A jóakarát sarkanyúzására ott vannak a legújabb „népoktatási törvények“... Hogy 100 arányra nem pályázom, e kifejezésből láthatja; de szintugy nem ismerem el azt, hogy önnek hatalmas volna nekem 10 napi böjtöt dictálni. E szakaszt, úgy zárjel közt érdemtőnek írom; s most menjünk tovább!...

Azonban, mikor az iskoláztatás így szép fejlődésnek indult — mit én nem 30 év előtt, hanem alig 10—11 évvel ezelőtt voltam szerencsés szemlélő: sőt a tanári pályán működve nem csak az őn 100 aránya, de 3 egymásutáni tanéven át minden fizetés nélkül! a székely nép szellemi haladásán engedelmevel valamiképp lendítettem is — akkor a székely nép a terhes adók alatt már már kimerülni, a folytonos csapások években anyagilag tönkre jutni kezdett.

Sajnos, hogy ez még mindig tart és segély sehonnan nem jön számára.

Ez állapotot igyekeztem én „éktelen“ kádencziámban ismertetni, s hogy ebből kisegítse: arra bátorkodtam a magas kormány figyelmét felhívni.

A mi az iparos pályákat illeti, a sem áll egészben, hogy: „arra nem is gondol az atyafi“, mert egyedül falunkból tudnék megnevezni két műasztalost, két szerkovácsot, három cipészt és ugyanannyi szabót.

Igaz, hogy ezeket nem „az egyszerű szerzetes, az őszinte Fr. Paschalis taníttatta“ Kolozsvárt, hanem máshol tanulták a mesterséget; de ezek sem üdvözlen Csikban iparukat, Oláhország, Moldva és más szomszéd tartományok városaiban ütik fel tanyájukat. Ezek tehát nem „Csikban szeretik Csikot“, de ez, a székelység szétfúzlásának egy neme.

Tisztelem én Fr. Paschalist, hogy rokonai sarjadékait így teszi emberekké; de szerettem volna, ha B. ur valamely csiki egyént is nevez valam, pl. önmagát, hogy hasonlólag valamely jóra-
való csiki gyereket, bármiféle pályára kiképeztet...

Csodálkozom, hogy őn akkor, midőn mind

hármán Csikról beszélünk, egy ugrással Három-székre megy ellenem argumentumot halászni! Jól teszi... ott nagyobb vizek vannak...

Egyébiránt az egész ügy oly természetű, hogy vita tárgyát — főképp kettőnk között — nem képezheti, miután a személyeskedésnek mély árnyéka sem volt azokban az „éktelen“ kádencziákban. Egyedül önnek érzékenykedése vitte ide a dologt, — a felett — hogy én kádencziákat merem faragni.

Legyen nyugodt! nem hamar fogom megzavarni álmait „éktelen kádencziáimmal! — s ekép a vitát bizvást be is fejezhetők, miután azzal ugy sem lenditünk csiki népünk állapotán! Többet ér-nének a csikiak, ama 100 arannyal, mit nekem oly bőkezűen felajánlott!...

Valamely dolog felett szabad minden ember-nek egyéni meggyőződésre jutnia, sőt véleményét nyilvánítani is. Ezt tettem én...

Nézeteltérések ugyanazon dolog körül is foroghatnak, — mint a tapasztalás tanítja. — Ez történt köztünk is. Azért mi lehetnénk jó barátok... Dixi.

T. M.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, aug. 14.

— **Hátralékban levő t. előfizetői-**ket kérjük, méltóztassanak az illető összegeket hozzánk mihamarabb beküldeni.

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— **A bankügyi tárgyalások** Közlö-domásu, hogy a bankügyi tárgyalásokban az osztrák pénzügyminiszteren van a sor, ki Kerkapoly legutóbbi sürgönyére még nem válaszolt. Beavatott körökben azt hiszik, hogy a két miniszter közötti tárgyalások szeptemberben ismét megindulnak és pedig mindket részről azon szándékkal, hogy e tárgyalások közelebb be is fejeztessenek. Valószí-nű, hogy a hosszadalmas írásbeli közlekedés helyett a két miniszter közös szóbeli értekezleten fogja ez ügyet tárgyalni s mint hallottuk, a miniszterium azt hiszi, hogy a bankra vonatkozó javasla-tot az országgyűlési ülészek elején előter-jesztheti.

— **Posta-takarékpénztárak.** Mint halljuk, a kereskedelmi és pénzügyi miniszteriu-mok tárgyalásokat nyitottak meg azon kérdés fe-lel, hogy célszerű lenne-e nálunk a posta-taka-rékpénztárakat behozni és miként? E tárgyban már több tanácskozás tartott.

— **Véls Simon,** természet (viz)-orvos, jövő szombat on aug. 16-kán d. u. 5 órákor tartandja 2-dik nyilvános népszerű előadását „a cholera-ról és annak gyógyításáról a természetes (viz) gyógy mód elveiszeri-n“ a helyb. vizgyógyintézet kerti helyiségében. Melyre szakértő és nem szakértő egyaránt szívesen látatik.

— **A kolozsvári** polgári lövész egyeslet 1873 évi aug. hó 17-én, az az vasárnap délelőtti 10 órákor, a városház nagy termében alakuló köz-gyűlést tart, melyre a részvénybirtokosok tiszte-lettel meghívattak. Tárgyai: Az alapszabályokra leérkezett miniszteri rendelet s a magyar orsz. lö-vész-egyesület átiratának tárgyalása, s alakulás, az az; egy főlövészmaster, két allövészmaster, egy titkár, egy pénztárnok, egy ügyvéd, s tizenhatsz választmányi tagnak titkos szavazás utján való vá-lasztása.

Móricz István, titkár.

— **Speculatio** a cholera járvány köpe-nyege alatt, a mult csütörtökön néhány falusi por-nó, nagy mennyiségű majorsággal indult Kolozs-várra, hogy eladja, midőn néhány élelmes városi kufárnó már a hajnalban a zöld sapkánál azon rémhirrel fogadta a hiszékeny falusiakat, hogy itt oly természetű cholera uralkodik, mely a vidékieket biztos halállal fenyegeti, tehát csak térjenek vissza, majd ők segítenek terhükön, átveszik azt. A fogás-nak az lett eredménye, hogy a csibéket fele árán vásárolták meg, és az eladók halálkozva siettek vissza a boldog, járványtól mentes falusi léget él-vezni.

— **Észak-Amerika** New-York állam Portland városában borzasztó tűzvész pusztított, egész utcák lettek elhamvasztva, a leégett na-gyobb épületek számát 366-ra jelzi e hó 3-ról New-Yorkból érkezett távirat.

— **A koleraingek,** melyek Bogdán Ist-ván boltjában kaphatók, meglehetősen kelendőségnek örvendenek. Különösen a vidék tesz ki magáért a vásárlás tekintetében. Ugyálszik sok bizalmat helyeznek azokba a mostani kolera időbe.

— **A persa sah felötönyét,** melyben a „Fantaska“ balettel nézte meg, 10 millióra be-csúh, a kabátján számtalan kisebb és sok dió-nagyságu gyémánt volt, a nyakába vetett keskeny szalag galambtojás nagyságu gyémántokkal és rubinokkal volt elárasztva, kardját pedig türkiszek és gyémántok boríták, a fővegen gyönyörű gyé-mánt forgó díszlett s az öltöny maga egészen csil-logott az ezüst hímzésektől és gyémántoktól.

— **A hősies constabler.** Washing-ton-ból haza lovagolt Chase István a vasút mellett s észrevette, hogy a vihar egy nagy törzset dobott a

sinekre; kevés idő múlva egy személyvonatnak kelle e helyen áthaladni; ő tehát gyorsan hazalovagolt s fejszét hozván hozzá látott a fa feldarabolásához; bár a munkában lábát életveszélyesen megvágta, előbb eltakarítá az akadályt s csak aztán hagyta félbe a munkát és gondoskodott a be-kötésről.

A vasúti vonalak megtámadása
divatban van Angliában is, hol rövid idő alatt négy eset fordult elő. Amerikában pedig ugyancsak gyakori. Nem régeből Jowa államban, közel a főváros-hoz, támadták meg a Pacifik-vaspálya egyik, Ka-liforniából jövő vonatát. A vágányokat eltörleszolták, s a gépészt lelőtték. A rablók lovon ültek, arczuk be volt mázolja, s 2000 dollárt vittek el. Voltak a vasúton nagy értékű arany rudak is, de azokat vagy nem találták meg, vagy pedig nem bírták elvinni.

(Necrolog) Özvegy Miklósy Jakabné, született Sárosy Katalin, ennek gyermekei: Mária, férjezett Tóth Ferenczné; Rózália férjezett Török Sámuelné; Ferencz, Veronika, Anna és a hely-beli róm. kath. papság s tanári kar, szomorodott szívvel jelenti, szeretett fia, illetőleg testvérük, pap és tanártársuk Miklósy Károlynak folyó évi augusztus 7-én esti 9 órakor, három hétig tartó in-laz következtében, a haloklók szentségének aj-tatos felvétele után, élete 30-ik, áldozarsága 5-ik évében történt elhunytát. Hült tetemei folyó évi aug. 9-én d. u. 5 órakor fognak a róm. kath. sir-ker-tibe kísértetni, s lelkeért az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 11-én d. e. 10 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatlatni. Az örök világosság fén eskedjék neki! Marosvásárhelyt, 1873. aug. 8-kán.

692—1873 tan. eln. sz.—Kimentása a Kolozsvár sz. kir. városban
uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve
1873 évi augusztus 12. este 12 óráig.

Helység neve	Kolozsvár sz. kir. város	Julius 1. 1873.	Felek község	Helység száma	Lakosság	A betegség kitérő napja	Beteg ma-radt	Szeporodott	Összesen	Ezekből				Jegyzés.			
										meg-gyult	meg-gyult	meg-gyult	meg-gyult	meg-gyult	meg-gyult	meg-gyult	meg-gyult
										4	13	160	980	350	477		
																53	35
																12	

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási intézete 1873.
év augusztus 15-től kezdve

gyorskocsi járatait naponta
Kolozsvárról Szamosujvár-Deésen ke-resztül Beszterczéig és vissza fogja ki-terjeszteni.

Indul Kolozsvárról Szamosujvár és Deésig na-ponta kétszer reggeli 7 és délután 3 órakor; a reggeli 7 órakor induló gyorskocsival egész Besz-terczéig utazhatni.

Beszterczéről naponta reggel 6 órakor, Dé-ésről naponta kétszer, reggeli 7 és délután 2 óra-kor, Szamosujvárról naponta kétszer, reggeli 8 óra 30 perc és délután 3 óra 30 perczkor Ko-lozsvár felé.

Helyek árai a conductornál és irodákban van-nak kifüggesztve. 40 kr-ával mértődenként, 30 font szabadpoggyással számítva. E szerint Kolozs-várról Szamosujvárig 1-ső hely 2 frt 40 kr, 2-ik hely 1 frt 80 kr. Kolozsvárról Deésig 1-ső hely 3 frt 20 kr, 2-ik hely 2 frt 70 kr. Kolozsvárról Bethlenig 1-ső hely 4 frt 80 kr, 2-ik hely 4 frt 20 kr. Kolozsvárról Sómkeréig 1-ső hely 5 frt. 40 kr, 2-ik hely 4 frt 80 kr. Kolozsvárról Besz-terczéig 1-ső hely 6 frt 40 kr, 2-ik hely 5 frt 20 kr. Beszterczétől Sómkeréig 1-ső hely 1 frt 30 kr, 2-ik hely 1 frt 10 kr. Beszterczétől Bethlenig 1-ső hely 1 frt 80 kr, 2-ik hely 1 frt 40 kr. Beszterczéről Deésig 1-ső hely 3 frt 20 kr, 2-ik hely 2 frt 70 kr. Beszterczéről Sz.-Ujvárig 1-ső hely 4 frt, 2-ik hely 3 frt 40 kr. Beszterczéről

Apahidáig 1-ső hely 6 frt 2-ik hely 5 frt. Tul-suly mértődenként 1/2 kr-ával számítottatik.
Felvételi iroda Kolozsvárt Biasini szállodája, Sz.-Ujvárt Begedzsán ur kereskedésében, Deésen a Veresfogadóban, Beszterczén a városi nagy ven-déglőben a piacon a honnét az elindulás is tör-ténik.

Kolozsvárt, augusztus 13-án 1873.
Biasini gyorsutazási igazgatósága.

Nyiltér.
[36—60]
Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)
ugyszinte
hugycsőszűkítéseket, magömléseket
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett
Dr. Handler Mór
orvos- és sebész-tudor, szülész és szemész.
Rendel napoként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14. sz.
Díjjal ellátott levelekre azon-nal válasz adatik.
Felelős szerkesztő **Sándor János.**

901
Sz. 2203—1873.

H i r d e t m é n y.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi osztálya eze-nel közli, mi-szerint a néhai Schütz József hagyatékához tartozó követke-ző ingatlanok, ugymint belső tordautzában levő 4 számú kőház és udvar 12300 frt. — a szálló ut szában levő 6 számú kőház 797 frt, — a 8 számú kőház 577 frt, — az 5 számú faház 182 frt becsértékben, a Nádas melléken levő szántó földek közül a 4912. helyr számú 453 frt — a 4913. hr. sz. 1142 frt. — a 4916. hr. sz. 258 frt. a 4917. hr. sz. 1212. frt a 8648 1/2 hr. sz. 420 frt. a 8649 1/2 hr. sz. 420 frt. a téglá melléki rét 8719 hr. sz. 2752 frt. a 10734, 10735 10736/1 10736 1/2 hr. sz. há-zsongárd feletti szántók közötti szántók kaszálók, és kőház ugynevezett tanya 6485 frt., a házsongárdi szálló hegyben levő kaszáló 10772 hr. sz. 1424 frt. a haszon-gárdi m. ház és kaszáló (gyümölcsös és veteményes kert) 10844, 10845, hr. sz. 6000 frt, szántó 10,854 hr. sz. 324 frt., kaszáló 10,864, 10,865 hr. sz. 540 frt., a hidelvi nagytezai 96. számú ház 3940, 3941 hr. sz. 1280 frt, és fogoly-utczai 3. számú ház 122 hr. sz. 1250 frt becsértékben folyó **1873. évi szeptember 15, 16 és 17-ik napjain, mindenkor reggeli 9 órától kezdve ezen telekkönyvi hatóság 13. számú irodájában a fenn kijelölt sorban, vagy a mint melyekre vevők jelentkeznek, el fognak adatni, de csakis becsáron felül. A birtokok egyenkint fognak árverés alá bocsátatni és kikiáltatni a fennebbi becsértékben, melynek 10%-ka készpénzben a venni szándékozók által az árverező biztos kezébe előre leteendő.**
Az árverési feltételek többi pontjai a kiküldött biztosnál törvényszéki bíró Bauer János urnál bárikor megtekinthetők.
A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 1873-ik év augusztus 9-én tartott üléséből.

Jónás Sándor
h. jegyző.

Bíró Pál
elnök.

Az erdélyi első szabadalmazott cement-gyár

cement telepe,

mely rendkívül gazdag, nyersköve ki-tűnő, fekvése igen czél-szerű az Ampoly-patak mellett a gyula-fehérvár-zalathnai or-szágon, két orányira a gyula-fehérvári vasúti államástól, tüzeltő tölgyfa olcsó s helyben van raktára, hozzátartozó épüle-tekkel és földekkel, — csak is üzletlőke hiánya miatt, szabad kézből olcsón eladó. Venni akarók sziveskedjenek **Conrad G.-hez Topánfalván** Erdélyben for-dulni, a ki bővebb felvilágosítással szol-gál s kívánatra próbaköveket is küld.

896

2—3

Alólírt gyári árak mellett árul valódi rumburgi szövetekeket

(tisztá lenvászon.)

Jótállás mellett.

9/8 széles, darabja 53 rőf 22 frton kezdve 73 frtig.
5/4 „ „ „ 49 „ „ 65 „
9/4 „ „ „ 35 rőfös, lepedőnek, 52 forinton kezdve 60-ig, és rőf száma 1 frt 45 kron kezdve 1 frt 70 krig, figyelmeztet 38 rőfös szép s jól berendezett vásznak raktárára.
Callicot szoknyáknak és lepedőknek 12/4, 10/4, 9/4, 8/4, 7/4, 6/4, 5/4, 4/4 széles, továbbá
Chiffonok, egy bécsi rőfnél szélesebbek, finom szoknyáknak, percaille helyett különösen ajánlható, rőfe 21 krtól 45-krig.
Amerikai gyapot-szövetek, rőfe 16 1/2 krtól 45-krig.

Teutsch J. B. Segesvártt.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett szo-kott pontossággal teljesítettnek.
693 9—*

III. osztályban csak 19 ft 59. a II. oszt. csak 29 ft 41 kron.
A bécsi világtárlat látása mesés meglepetést nyujt. A jelenkor ez egyetlen nagyszerűségének
882
Erdélyben
a legnagyobb úti kellék gyári raktár
Csapó Sándornál Kolozsvártt.
u. m.
500 darab úti faláda osztályzattal
és a nélkül . . . 4 frt. 80—20 rrtig.
1000 „ úti bőrönd . . . 2 frt 80 krtól 40 frtig.
500 „ kézi táska . . . 80 krtól, 5 frtig.
300 „ úti táska . . . 1 frt 50 krtól, 10 frtig.
60 „ felszerelt uti készlet . . . 5 frtől, 40 frtig.
500 „ szivar- és pénztárcza, zsebbevaló és oldalt függő . . . 30 krtól, 5 frtig.
300 „ zsebbeli gyufatartó . . . 10 krtól, 2 frtig.
5000 „ zsebkés . . . 20 krtól, 8 frtig.
3000 „ sétatálcza . . . 30 krtól, 10 frtig.
500 „ eső- és napernyő . . . 1 frt 10 krtól, 15 frtig.
50 darab gummi-köpeny . . . 10 frtől, 24 frtig.
500 „ szürke szemüveg és czvikker . . . 1 frtől, 2 frt 50 krig.
5000 „ fog- és körömkefe . . . 10 krtól 3 frtig.
2000 „ ruha- és hajkefe . . . 50 krtól, 3 frtig.
5000 „ mindenféle fésű . . . 10 krtól, 1 frtig.
2000 „ fürdő és közöns. viselő kalap 60 krtól, 4 frtig.
200 „ oldaltáská, nők és férfiak számára . . . 2 frtől, 10 frtig.
100 „ biztonsági uti pálcza . . . 1 frt 50 krtól, 5 frtig.
100 „ Revolver . . . 8 frtől, 30 frtig.
Legdusabb választék mindenféle közönséges és legfinomabb illatszerekből, szappanyokból, hajkenőcsökből, fogporokból és pépekből.
5000 pár férfi, női és gyermek cipők.

látogatására Kolozsvárról Bécsbe és vissza

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főter br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főter, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos iven, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek,
baromútlevelek, vásárcédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papírok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**,
a **legszerűségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

129—•

Gámán János örökösei könyvnyomdája.